

פקודי תשפ"ד

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון תי"ו

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **פקודי**, הסיום של **ספר שמות**, ופרשתנו היא בעצם הסיום של הקמת המשכן; בפרשיות תרומה, תצוה, כי תשא, ויקהל, היה את הציווי על עשיית המשכן – מה לעשות ואיך לעשות, והעשייה למעשה היא עתה – בפרשת פקודי, שכל אחד הביא את המלאכה שעשה אל משה רבינו, והוא הקים את המשכן.

אומר רבינו הקדוש (ליקו"מ ח"א סי' ב) על הפסוק (שמות מ, יח) "וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן", שבוודאי יש כח עצום לכל אחד ואחד לפעול משאלות לבו לטובה, כל אחד צריך לעבוד על עצמו להתקרב אל הקב"ה, ויש לכל אחד את היעד והתכלית שלו, לא דומה אחד לחברו, אלא לכל אחד יש התפקיד והנקודה שלו שבגללה הוא ירד לזה העולם, ולמעשה – השלימות של האדם, איך הוא זוכה להגיע למצוא את העניין שלו, אומר רבינו: **עלידי שמקשר את כל מה שהוא עושה להצדיק שבדור**; רבינו מדבר פה בפרטיות מעניין של תפילה, וכלשונו: **וצריך כל אחד לכון בתפלתו, שיקשר עצמו לצדיקים שבדור, כי כל צדיק שבדור הוא בחינת משה משיח** וכו', ומה עושה משה משיח? אומר רבינו: **מקים את המשכן**! כי לכל אחד יש חלק בהכנה ובעשיה!

בן־אדם הוא חלק אלוק ממעל, וכל האיברים שלו וכל הדברים שלו – זה חלק מהמשכן! וכמו שהיה אצל מלאכת המשכן, מי הכין את כל הדברים? אכן, משה רבינו פיקד על המלאכה, וכן בצלאל עשה את המלאכה, אבל העיקר שלכל אחד ואחד היה חלק בהשתתפות! **וזה היופי של עם ישראל**! וצריכים רק צדיק שהוא יאחד את כולם ביחד, ובכך מראים 'כולנו ביחד עֶשֶׂת אחת!'...

גבי המנורה שהיתה במשכן, אנו מוצאים שהתורה מכנה אותה:

״המנורה ׳**הטהורה**״; וכן בפרשת השבוע, כשהכניסו את כל הכלים אל המשכן, כתיב בפירוש שלקחו את ״**הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה**״ (שמות לט, לז), הדליקו את הנרות, והתחילה כל עבודת אהל מועד; מדוע המנורה מכונה ״**טְּהֹרָה**״? בפשטות, כי היתה עשויה מ׳עֶשֶׂת׳ אחת של זהב, אך ר׳ נתן מסביר בעניין זה באריכות נפלאה, שהמנורה היתה עשויה ממ״ט חלקים, אבל כולם מ׳עשת׳ אחת! **ומ״ט** חלקי המנורה הם **מ״ט** האותיות שיש בשמות שבטי י״ה, היינו שבכל המשכן – בכל ענייני בגדי הכהונה, החושן, האפוד, תמיד מוזכרים שם כל האותיות של השבטים, שזה עניין של האיחוד של עם ישראל.

ואיפה הם מתאחדים? אצל הצדיק! הצדיק הוא זה שמוסר נפשו לקבץ את כל הנקודות ביחד ולהראות להם את מעלתם, מגלה להם מהו היופי של עם ישראל – כשכולם באחדות אחת! וזה הסוד הגדול של פרשיות אלו, בפרט הפרשה האחרונה, שמדברת מכל ההקמה שעשו ביחד, כל אחד הביא את מה שהוא עשה, ולמי הביאו את זה? למשה רבינו.

ובזה התורה הקדושה מגלה לנו סוד גדול, אומר הפסוק: ״**וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן**״; מהו ׳**הוּקַם**׳? אומר רש״י שזה לשון נפעל, היינו ״**הוקם מאליו**״. אבל מיד אח״כ כתוב: ״**וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו**״ וכו׳, ולכאורה זו סתירה: כתוב אחד אומר ״הוּקַם הַמִּשְׁכָּן״, היינו שהוקם מאליו, וכתוב אחר אומר: ״וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן״ – שמשה רבינו הקימו, ומהו ההסבר בזה?

יש פה לימוד עמוק, והלימוד הזה הוא שייך לכולם – מהגדול שבגדולים עד הקטן שבקטנים, והוא מונח בדברי רש״י בעניין הסתירה שיש בפסוקים אלו, שבזה אנו מזכירים רבות את המידה האחרונה של י״ג מדות שהתורה נדרשת בהן: ״**שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם**״, וכן הוא לענייננו: כתוב ״**וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה**״, אומר רש״י: ״**שלא היו יכולין להקימו**״ – אף אחד לא יודע איך להקים... וזה היה בפרט מחמת הכובד של הקרשים בפרט, שהיו כבדים מאד, איך אפשר להקים את זה?...

ממשיך רש״י ואומר: ״**ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקב״ה הקמתו, שלא היה יכול להקימו**

שום אדם, מחמת כובד הקרשים שאין כח באדם לזקפן״; ועתה נתבונן מה ממשיך רש״י לומר: **״אמר משה לפני הקב״ה, איך אפשר הקמתו על ידי אדם?״** – משה רבינו בעצמו אומר להקב״ה, מי יכול להקימו?... זאת אומרת, הצדיקים שדבקים בהקב״ה יודעים את הידיעה הזאת היטב: ׳וכי יש לנו כח לעשות דברים כאלו?׳...

וזה סובב והולך על כל דבר שאנחנו עושים בחיים שלנו, שזה בגדר ׳השתדלות׳ – אנחנו משתדלים לעשות, ותו לא; אנחנו יודעים שאנחנו מצומצמים, וכי אדם יחשוב שהוא ׳סוּפֶּר–מֶן׳?... אדם מבין היטב שהוא מוגבל ומצומצם בכוחותיו... **אבל באותו זמן, כשאדם באמת רוצה, והוא מכנים את עצמו בתוך העבודה, והוא עושה את הכל לעשות מה שהוא יכול, או–אז הוא מקבל סייעתא דשמיא להראות דברים שהוא לא ׳חלם׳ בחלום הכי רחוק שהוא יכול לעשות...**

וכאן משה רבינו היה דוגמא חיה לזה, כי גם משה רבינו אמר להקב״ה: **״איך אפשר הקמתו ע״י אדם?״** – וכי בן אדם יכול להקים את כל הדבר הזה?

מסיים רש״י בתשובת הקב״ה למשה רבינו: **״אמר לו עסוק אתה בידך, נראה כמקימו והוא נזקף וקם מאליו, וזהו שנאמר הוקם המשכן, הוקם מאליו״**; וכאן מגלה רש״י לימוד נורא לכל אדם למשך כל החיים שלו, והחל מהצדיקים הגדולים: הצדיק יכול להיות גדול וגבוה מאד, אבל הוא יודע היטב: מהי ׳צְדָקַת הַצַּדִּיק׳? מהי כל הגדולה של הצדיק? שהוא יודע שהוא **לא עושה כלום!** הספר הקדוש ׳נועם אלימלך׳ להרבי ר׳ אלימלך זי״ע מלא בעניין הזה **בכל דף ובכל קטע**, שהצדיקים – לא רק שהם לא חושבים שהם עושים משהו, אלא תמיד מוצאים בעצמם חסרונות וגירעונות, וזה מה שמביא אותם תמיד להתקרב יותר! וזה הלימוד של רבינו, שקורא את זה בלשון **״בקי ברצוא״** – שאדם תמיד יֵדַע: **אני לא עשיתי כלום!**

אבל זה משקל דק מאד, כי עלול לומר ״אם לא עשיתי כלום אז אינני שווה כלום, מי צריך אותי״ ולהתייאש... זו סכנה גדולה! צריכים להיזהר מזה מאד, לשמור מאד שלא תגיע לאדם מחשבה כזאת! אלא מה? **׳אמנם אני לא עושה כלום, אבל ה׳לא–כלום׳ שלי – זה מה שהקב״ה רוצה, שאעשה כפי כוחי, ואדע שאיננני עושה כלום!׳**... זה

נראה כשני דברים שלא מתאימים ביחד – או שאתה 'עושה' או שאתה 'לא עושה'... **אבל זה כל החיים של האדם!**

דוד המלך אומר בתהלים (סב, יג): "וּלְךָ ה' חֶסֶד כִּי אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ" – החסד הכי גדול של הקב"ה שהוא משלם לאדם "כְּמַעֲשֵׂהוּ" – כאילו הוא עשה... מה כבר הוא עשה? הוא עשה אילו תנועות עם הידיים בקיום המצוה, אבל מוכרחים את זה! לא שאדם אומר: 'אם ממילא אני נקרא שאיינני עושה כלום, אז אשכב במיטה בלי שום עשייה, כי הקב"ה עושה את הכל'... **זו הסתה של היצר הרע! הקב"ה מבקש מאיתנו שנעשה את הכל, אבל באותה עת שנעשה את הכל אנחנו מבינים שבלי הקב"ה ובלי סייעתא דשמיא לא יכולים להגיע לשום דבר!**

וזה כולל את כל ענייני החיים, ונתחיל בעניין רוחניות – **לימוד התורה**: רבינו מכנים בנו את 'לימוד התורה', שאדם יתמיד בתורה, ואדם יגיד: 'אני יהא גאון, רב, לכן התורה היא חשובה, וכי אלמד רק מעט? מה זה כבר יעזור לי'... **אבל רבינו מלמד אותנו: יש לך כוחות! תתחיל לטייל בכל התורה כולה! תתחיל להגיד! תגיד שנים מקרא ואחד תרגום, תהיה רגיל להגיד משניות, גמרא, כל מה שליבך חפץ... תגיד! 'אבל אינני מבין'... אתה תעשה עם השפתיים!** בלשון הראשונים (בפרט בדברי הרמב"ן הקדוש) זה נקרא **'פועל דמיוני'** – מה הכוונה? אדם אכן עושה פעולה כלשהי, אבל בעצם זה דמיון, וכי אתה עושה משהו? זה נראה כאילו אתה עושה...

משל לזה מוצאים אצל יהושע בן נון, כשהוא הלך למלחמת העי – ללחום עם יושבי העי כשנכנסו לארץ ישראל, אז הקב"ה אמר לו שיעמוד עם כידון בידו נגד העי, ויטה ידו נגד העיר – והעיר תיכבש; הדבר הזה שיהושע בן נון עשה – זה נקרא **'פועל דמיוני'**, וכי בזה שהטה ידו עם הכידון אל העיר הוא כבש את העיר (בגשמיות)?... **אך בזה שהוא קיים את ציווי ה', ועשה מה שהוא נפקד לעשות, בזה הוא המשיך כבר את העזר העליון והסייעתא דשמיא, ובזה כבשו את העיר!**

זה אחד מן המקומות שמשתמשים בו לדוגמא לעניין **'פועל דמיוני'**, אבל זה סובב והולך על כל דבר שאדם עושה בחיים שלו: אתה יושב ולומד – אם אתה זוכה להבין את מה שאתה לומד, אם אתה לא מבין בשלימות כל מה

שאתה לומד, אבל אתה ״עוסק בקדשים״ – עוסק בלימוד התורה, **וזה ממשיך ברכה לכל מה שאתה עושה!** אדם יגיד: ׳אבל ממילא אינני זוכה לשלימות, אז מדוע שאעסוק בזה?׳... **חם ושלום! בזה שאתה עושה כפי כוחך – אתה ממשיך ברכה, ואתה פועל דברים למעלה מן שאי–אפשר לך לתאר בשכלך!**

אותו דבר לעניין של תפילה: אדם אומר ׳התפללתי, ומה כבר עשיתי?... הרי אני יודע לאיזו ישועה גדולה אני זקוק, ומי יודע כמה תפילות אני צריך כדי להמשיך את הישועה הזאת? אני ממש רחוק מאד... אני מכיר את עצמי היטב׳... אז מה הם״מ מסית את האדם? ׳אתה ממילא לא תוכל להגיע אל היעד הזה, ולמה לך להתחיל?׳... **אך זוהי הטעות הגדולה, ואסור לאדם להיכשל בזה ח״ו! מבקשים ממך ׳כפי כוחך׳! תתחיל! תתפלל להקב״ה! תנסה בכל הכוחות לקשר את המחשבה שלך אל הדיבור ותבקש!**

שזהו הלימוד שלימדנו רבינו ז״ל – **התבודדות**; אדם אומר: ׳אבל רבינו הזכיר ענין של ״שעה התבודדות״׳... דיברנו כמה פעמים, שבלשון חכמינו הקדושים, ׳**שעה**׳ היא לא ׳שישים דקות׳; בברכת ״אשר יצר״ אומרים: **״אי אפשר להתקיים ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת״** – וכי ׳שעה אחת׳ היינו כמו ׳שעה׳ שיש בשעון – שישים דקות? הרי אם ייפתח או ייסתם ח״ו אז ׳שעה אחת׳ היינו אפילו זמן מועט – אפילו דקה אחת אדם לא יכול לעמוד כך...

הכלל, ענין של ״שעה״ הוא ׳גדר של זמן׳, ואכן רביז״ל דיבר מ׳שעה׳ שלימה, ובפשטות הכוונה לשעה שלימה, וצריך שיהיה לנו חשק לזכות ג״כ שתהא שעה של שישים דקות, אבל העיקר שיהיה חשוב אצלנו כל דקה וכל מילה שאנחנו מדברים להקב״ה שבתוכו תחול הברכה במה שאנחנו עושים! ואדם צריך להחיות את עצמו בזה – **״ב״ה זכיתי!״**... ואין הכוונה שאחר דקה של התבודדות הוא מרגיש שהוא ׳גמר׳ וזהו... אלא הוא מחייה את עצמו באלו הנקודות הטובות שזכה להן, והוא מכיר ומבין שהכל זה סייעתא דשמיא! **ואפילו אלו הדברים שהוא בעצמו עשה – זה ג״כ ברכה מאת הקב״ה!** אלו דברים מאד עדינים, אבל אם יתבונן בהם טוב – הוא יבין היטב את העניין הזה...

ר׳ נתן אמר פעם: **״העולם רגילין לומר ׳אתה תעשה, והקב״ה יעזור לך׳, ואני אומר ׳אם הקב״ה יעזור לך – אתה**

תוכל לעשות״... מה רצה ר׳ נתן להגיד בזה? אדם יכול לשמוע את זה ולומר ׳אז אם אינני ממילא לא עושה כלום, אז באמת לא אעשה מאומה, אמתין שהקב״ה יעשה׳... אך אין הכוונה לזה, אלא מאי? **אתה תעשה מה שאתה יכול, ותבין שאפילו הפתח שפתחת את השער ״כחודו של מחט״ – זו ג״כ מתנה מהקב״ה, ותן תודה להקב״ה שזכית לזה!** ומה זה יגרום? שהקב״ה יפתח את הפתח ברווח גדול...

וכן הוא בכל ענין, שאדם ידע ׳אני אעשה מה שאני יכול, ואני אכיר שגם מה שעשיתי הוא מהקב״ה, ואני מחייה את עצמי בזה, ואני מתפלל ומבקש שאזכה עוד ועוד!׳...

וכאמור, זה שייך בכל ענייני החיים; הזכרנו ענין של **לימוד התורה**, וכן ענין של **תפילה**, וכן הוא לעניין **צדקה וחסד – מצוות ומעשים טובים**: אנחנו מבקשים שנעשה ׳**כפי כוחנו**׳! והעניין הזה מוזכר ג״כ בדברי רבינו בתורה ב׳ הנ״ל: חכמינו הקדושים אומרים (ויקר״ר כז, ב) על הפסוק (איוב מא, ג) ״**מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם**״ – ׳**מִי עָשָׂה לִי מְזוּזָה עַד שֶׁלֹּא נָתַתִּי לוֹ בַּיִת**׳; וכי אדם היה יכול לשים מזוזה אילולי היה לו בית?... ׳**מִי עָשָׂה לִי צִיצִית עַד שֶׁלֹּא נָתַתִּי לוֹ טַלִּית**׳; וכי אדם היה יכול לשים ציצית אילולי היה לו בגד?... הכלל – כל המצוות שאדם זוכה לקיים, הקב״ה מזכה אותו בזה! ואדם שיש לו חשק ורצון, הוא כוסף ומשתוקק: ׳**רבש״ע, אני רוצה לקיים עוד מצוה! אני רוצה להתקרב אליך ולהידבק בך!**׳ אז הקב״ה מזמין לו את היכולת לקיים את המצוה, אבל עליו לזכור שהכל זה בחסד חינם... ואמנם זה בגדר ׳חסד חינם׳, אבל הקב״ה מחשיב את זה בתור ״**כִּי אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ**״ – כאילו הוא עשה בעצמו...

נמצא אפוא, שהחיים של האדם זהו תהליך תמידי, שאדם תמיד מחפש ׳**רבש״ע, אני רוצה להיות איש כשר! עובר עלי מה שעובר, אני רחוק מאד, אבל אני רוצה להיות איש כשר!**׳ ואף פעם שלא תיכנס באדם מחשבה של ״אני פועל; אני עושה״... **את המחשבה הזאת הצדיקים מנסים בכל דרך להוציא מאיתנו!** והראיה היא – תראה את משה רבינו בעצמו, שהוא דיבר על עצמו בעת שאמר להקב״ה: **רבש״ע, וכי אפשר לו לאדם להקים את המשכן?...** והקב״ה אומר לו: ״**תן יד!**״... וברגע שהוא ׳נותן יד׳ – הוא רואה ״**הוּקַם הַמִּשְׁכָּן**״ – הכל קם...

וכן הוא אצל כל אחד ואחד, מבקשים ממך: **תן יד!** תן יד בלימוד התורה, בתפילה, במצוות ומעשים טובים, בשלום בית שלך – **תן יד!** הוא כבר מיואש, הוא אומר 'זה לא הולך לי'... מאשים את עצמו, מאשים את אשתו, אשה מאשימה את בעלה וכו', אבל **נסית 'לתת יד'?!** זאת אומרת: **תבין שזו מתנה מהקב״ה!**

אנחנו מזכירים הרבה בסיפורי מעשיות של רבינו, במעשה מז' הקבצנים, אחר שהם ברכו את הזוג עם כל הברכות שנתנו להם – אריכות ימים, חיים טובים, ושאר הברכות שהיו להם, הם אמרו: "**וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה וְמוּרָה לַדְּרָשָׁה שֶׁתִּהְיוּ כָּמוֹנִי**"; מה פשטות המובן בזה? כידוע, מנהג ישראל בחתונה שמביאים מתנות לחתן ולכלה, ומה העניין של מתנות? הרי (משלי טו, כז) "שׂוֹנֵא מַתָּנֹת יְחֵיֶה"... אלא המתנה הזאת נקראת 'דורון דרשה', היינו: '**מתנה לדרשה**'.

כי מנהג ישראל היה תמיד, שהחתן דורש דרשה, וכמובא בדברי רבינו (שיחות הר"ן, סי' פו), וכן נוהג גם היום – אם לא בשעת החתונה, אז בשעת ה'שבע ברכות', שמכבדים את החתן לדרוש, אבל – אומר רבינו – מפסיקים אותו מדרשתו. ומזה בא המנהג שכך נוהגים גם בבר–מצוה, כי הוא גם נקרא 'חתן', הרי פעם היו מתחתנים בגיל בר–מצוה... וכך אומר רבינו, ומוהרא"ש היה תמיד מקפיד על זה – להפסיק את הדרשה, ובפשטות העניין – כדי לא לבייש את מי שהוא לא יכול ומסוגל וכו'.

ואומר רבינו שם, שבזה עושין זכר לשבירת הלוחות, ומונח בזה לימוד נפלא שדיברנו ממנו כמה פעמים: אם החתונה היא כדוגמת הר סיני, מדוע עושים זכר לשבירת הלוחות – שהוא דבר שלילי? זה לא היה דבר כ"כ רצוי... משה רבינו ירד, ראה את העגל ושבר את הלוחות, א"כ מדוע עושין זכר לזה?

מסביר ר' נתן, כי שבירת הלוחות גרמה שכחה, כמאמרם ז"ל (עירובין נד.): "**אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל**"; ואומר רבינו (שיחות הר"ן, סי' כו): "**אֵצֶל הָעוֹלָם הַשִּׁכְחָה הִיא חִפָּרוֹן גָּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אֲבָל בְּעֵינַי יֵשׁ בְּהַשִּׁכְחָה מַעֲלָה גְּדוֹלָה**"; מדוע? מסביר רבינו: כי מדת השכחה גורמת לאדם תמיד להתחדש מחדש! ורבינו מדבר שם מלימוד התורה, דהנה אם היה לאדם 'זיכרון פוטוגרפי' – שהוא זוכר כל דבר שהוא למד אי–פעם, היה קשה

לו מאד מאד ללמוד תורה... כך הוא במציאות, וכמו שרואים אצל יחידים שאכן יש להם זיכרון כזה, וכן הוא אצלם, למד שיפתח את הספר אם הוא יודע כבר הכל?... כי יש כאלה שאצלם מונח במוח כאילו הם מסתכלים בספר, ולא קל לאדם כזה להתמיד בתורה... ורבינו מביא שם את המדרש בקהלת (רבה א, לד): ״זֶה שֶׁפּוּטָּה שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁאָדָם לָמֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכְחָהּ״, מדוע? כדי שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים! זה גבי לימוד התורה.

אומר ר׳ נתן: אם אחר חטא העגל לא היתה מדת השכחה – לא היו עם ישראל יכולים להרים את ראשם לעשות תשובה, כיון שזוכרים היטב מה עשו... הרי העגל היה כלול מדברים מאד חמורים, ואילולי היו זוכרים ״מה עשינו; איך עשינו דבר כזה״, לא היה אפשר להם כלל להרים ראשם ולעשות תשובה... על זה משה רבינו שבר את הלוחות, גרם את מדת השכחה, ובא לעם ישראל ואמר להם: **הקב״ה עדיין אוהב אתכם** – ״עֲדַיִן חֲבִיבוּתֵיהּ גַּבָּן״, וכולם התביישו והתחילו לעשות תשובה...

ומשה רבינו מקבל ׳יישר כח׳ מהקב״ה על שהוא עשה את הדבר הזה, וכמאמרם ז״ל על הפסוק (שמות לד, א) **״אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ״ – ׳יישַׁר כֹּחֲךָ שֶׁשִּׁבַּרְתָּ׳**; וזה אחד מהדברים שעשה משה רבינו מדעתו – **״שנשאו לבו לשבור את הלוחות״**, כי צדיק יכול לעשות דבר כזה אף שנראה כתמיהה גדולה – ׳איך אתה עושה את זה? הקב״ה נתן לוחות מן השמים, זה כתב מהקב״ה, ואתה שובר אותן?!׳... **אבל הצדיק מבין היטב שבכגון דא נאמר ״בִּטּוּלָהּ שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָהּ״ – השיברון הזה יגרום לעם ישראל שיוכלו לעשות תשובה ויחזיקו מעמד בכל הדורות!**

הזכרנו כל זאת גבי ענין דרשה של חתן [חתן שנכנס לחופה, וכן חתן בר–מצוה] שמפסיקים אותו בעת אמירת הדרשה כדי לזכור את שבירת הלוחות, שהוא לימוד ג״כ בחיי האדם: אם זה בחור בר–מצוה – שישכח את כל הילדות שלו, כל הקטנות שלו, כל המשחקים שלו, היה את שלוש–עשרה השנים לזה, ועכשיו הגיע הזמן שתהיה רציני! והלוואי שהילדים היו מבינים את זה... אנחנו תמיד מנסים להכניס את זה בילדים: מה שזכית לעשות עד עכשיו אשריך! יש ילדים שהם – בלי עין הרע, ״בֶּן פֹּרָת יוֹסֵף״ – עושים סיום הש״ס עד הבר–מצוה, וכן עוד סיומים בתורה, אבל כשמגיעים לגיל בר–מצוה צריך להיות ענין של שכחה

– **אני מתחיל מחדש!** וזה לא באופן חד–פעמי, אלא לקנות את המדה הזאת שתהא עמו תמיד!

השכחה שנהיה מחמת שבירת הלוחות, זה דבר שנשאר בין עם ישראל, ולא היה רק באותו הזמן ששכחו, אלא זה נשאר כך תמיד, כי אדם צריך תמיד לשכוח!

והלימוד הזה הוא בעיקר לחתן... **איזו לימוד נורא מלמדים אותו לכל החיים שלו!** ׳עכשיו אתה זוכה להתחתן, הדבר הראשון הוא: **תשכח כל מה שהיה מקודם!**׳... עד שאדם זכה למצוא בת זוגו ולהיכנס תחת החופה – כמה עבר עליו... לא דברים קלים! ממש ״קריעת ים סוף״! המצרים רדפו אחריו, והיה לו סיפור קשה מאד... וכדברי חכמינו הקדושים (סוטה ב.): **״זקשה לזווגן כקריעת ים סוף״** – עברו עליו דברים לא פשוטים! והנה, אם אדם היה זוכר את זה תמיד, והיה כ״כ שבור, הוא לא היה יכול לקום ולהתחיל מחדש, ולכן מלמדים עכשיו לחתן: **מה שהיה – היה!** וכמו שאמר רבינו על דברי חכמינו הקדושים (כתובות טז:) ״כיצד מרקדין לפני הכלה״ – ׳איך קופצים ומדלגים על כל מה שהיה מקודם הכלה׳! **וגם זה לא באופן חד–פעמי! אדם שזוכה ב״ה במתנת חינם להתחתן, כמה הוא צריך לחרוט בנפשו את העניין הזה, ותמיד לזכור מזה – ׳ב״ה זכיתי להתחתן׳, ולתת תודה להקב״ה תמיד על זה!**

מוהרא״ש הקדוש היה אומר תמיד: **צדיקים אף–פעם לא הפסיקו לתת תודה להקב״ה על שזכו להתחתן! זה היה חלק מההתבודדות שלהם בכל יום – ׳תודה לה׳ שזכיתי להתחתן!׳ וכן ׳תודה לה׳ שזכיתי לילדים׳ וכו׳, כמה צריכים לתת תודה להקב״ה על זה!**

וזו הסגולה הכי גדולה לשלום–בית! כי אם נתת תודה להקב״ה שזכית להתחתן, וב״ה גם יש לך ילדים ונכדים וכו׳, מה יכול להיות יותר מזה?... הרי נתת תודה להקב״ה, ועל מה נתת תודה? על דבר שאתה מעריך אותו! אמנם יש דברים שצריכים שיפור וכו׳, אבל תזכור היטב למה אתה זוכה!

מוהרא״ש כותב בכמה מקומות: ׳איך אני יכול לחזק בחורים? כי אני אף–פעם לא שכחתי שהייתי בחור!׳... זו מלאכה מיוחדת – שאדם תמיד יזכור מה עבר עליו, ועי״ז הוא יעריך את מה שהוא זוכה לו! אין הכוונה שיהיה שבור ח״ו ממה שעבר עליו, אלא אדרבה, יזכור את החסדים והרחמים שהקב״ה עשה עמו!

מדוע יש מצוה להזכיר פעמיים בכל יום את יציאת מצרים? אדם לא שם לב לזה, והוא אומר בזריזות "אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" וכו', ויש מצוה לזכור זאת בכל יום! מדוע? כי בזה כלול כל הדברים הקשים שעברו על האדם, ועל כן (פסחים קטז:): **"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים"**; וזה לא רק בליל פסח... אמנם אומרים את זה בתוך ההגדה של ליל פסח, אבל זהו חיוב תמידי!

'אבל אינני מכיר את מצרים... לא נסעתי לשם אף-פעם'... **אתה לא מבין מה זה 'מצרים'! 'מצרים' זה 'מיצר-ים' – כל הדברים הקשים והדחוקים שעברת בחיים, והקב"ה עזר לך והוציא אותך משם! וזה אצל כל אחד ואחד! כל אחד כפי ענייניו, אבל אין אחד שנברא מושלם והכל 'ורוד'... אין דבר כזה! אם היה דבר כזה – לא היה שום בחירה וכו', אדם עובר דברים מן השמים כפי הנשמה שלו – כדי שישלים את הנשמה! שיגיע אל השלימות שלו!**

וזה הלימוד של חתן – ששוברים לו את הלוחות, זאת אומרת שמכניסים בו שכחה; **וכמה צריכים את זה בחיי היום-יום בשלום-בית!** בעל אומר: 'אבל אתמול אשתי אמרה לי ככה וככה'... או אשה אומרת: 'בעלי אמר לי ככה וככה, ואני לא מוחלת' וכו', וממשיכים להיות ברוגז, וה"י זה הורם את כל הבית... **משא"כ אם אדם זוכה לקנות בעצמו את המדה היקרה הזאת – מדת השכחה, אזי אפילו אם היה מה שהיה – עכשיו מתחדשים!**

הרי מדי יום אדם אומר סדר וידוי [הן בתפילה, הן בק"ש שעל המטה וכו'], ועל מה הוא מתוודה? על שעשה דברים לא טובים, ומבקש את הקב"ה שימחל לו, ואומר שם "יה"ר שלא אחטא עוד" – שלא אחזור לזה, **ומדוע שבבית לא תשמש עם אותו דבר?...** 'לא, אבל בבית זה קורה עוד פעם ועוד פעם'... **נכון, אבל את הוידוי אתה אומר בכל יום 'כמה פעמים', ומדוע אינך מתבייש?! הרי ביקשת כבר על זה... אך אדם הזוכה לקנות בעצמו דבר זה – הוא יהיה הכי מאושר! יהיה לו גן-עדן בתוך הבית!** וכמובן, כשזה מגיע משני הצדדים – הן מצד הבעל והן מצד האשה – זה הכי טוב, אבל אדם צריך להיות חכם, ותמיד לדעת את העניין הזה: **'אני מתחיל עכשיו, ואני מוחק את הכל במחיקה גמורה ממש!'...**

בזמנינו, שיש את המחשבים, יכולין לראות זאת בפועל ממש, שהנה אדם עבד רבות והקליד חומר רב, ובלחיצה אחת על הכפתור – בשוגג או במכוון – נמחק הכל... מה הלימוד בזה? לכאורה זה דבר שלילי – ׳עבדתי כ״כ קשה, ונאבד הכל׳... אבל ישנו לימוד גדול מאד בזה: **יש דבר כזה שיכולים ׳למחוק׳! יש דברים שאפשר למחוק אותם! ויש מקרים וזמנים שונים שצריכים להשתמש עם זה...** וכמו שאכן קורה לפעמים, שאדם הקליד איזה דבר, וכשהוא עובר על זה – הוא רואה שיש משהו לא בסדר, וצריכים להגיה ולתקן, והנה הוא לוחץ על כפתור המחיקה – ונמחק... ומה כן? יש לו כבר ניסיון, הרי הוא ידע מה הוא הקליד מקודם, הוא ידע במה הוא טעה, ועכשיו – המסמך החדש – יהא בתכלית ההידור והיופי, הוא כבר יודע בדיוק מה לעשות...

וכן הוא בכל ענייני החיים, ובעיקר – כאמור – בעניין של שלום–בית, שבזה מאד שכיח הדבר: הוא עשה טעות, אשתו עשתה טעות, שניהם עשו טעות, ומה עכשיו? עושים ׳ברוגז׳, לא מדברים, לא מתייחסים, הבעל אומר ׳אני אלמד אותה לקח׳, או האשה אומרת ׳אני אלמד אותו לקח׳, ולא מרוויחים כלום, אלא ישנם רק הרבה דברים לא טובים... משא״כ כשאדם יודע שיש ענין של שכחה **בדרך חיובית**... ׳אבל מה, המציאות שהיה ככה וככה, ומה אתה אומר לי לשכוח?׳... **נכון, המציאות היתה ככה, אבל מוחקים את זה בתכלית! למה? כדי שתהא התחדשות! ׳אנחנו מתחילים מחדש!׳... וזה לא בתור ׳משחק׳, אלא אם רבינו שיבח את מדת השכחה, ואמר שצריכים להשתמש בזה במקום הנכון, כך הוא! ואדם שמבין את זה – הוא הכי מאושר...**

ובזה אנחנו מגיעים למה שהתחלנו, דהנה כל הלימודים האלו הם דברים נפלאים מאד, ולוואי שהיינו מכניסים זאת בעצמנו **פעם ולתמיד**, ולא צריכים לשמוע זאת תמיד, אבל המציאות היא שבאמת יש מידת השכחה... על זה אומר רבינו על זה הפסוק ״**וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה**״ – שכל אחד הוא אחד מאיברי המשכן, חלק מהמשכן, ואין אף–אחד שיכול להכנים את זה במקום הנכון אלא רק משה לחוד; אומר רבינו: **הצדיק הוא מאחד את כולם ושם אותם במקום הנכון! הצדיק הוא זה שמלמד לאדם את ״חוקי החיים״ – איך אפשר לו**

להחזיק מעמד בכל מיני אפנים ולא להישבר!

לפעמים נראה לאדם 'אין פה מה לדבר... זהו'... בפרט אם עשה טעויות, ונפל ונקלע למקומות לא טובים, חושב שזהו... אבל הצדיק בא ומראה לך שאפשר **"לאעלא שיפא בשיפא"** – לחבר עוד הפעם כל איבר ואיבר אל המקום שלו!

להבנת העניין ניקח לדוגמא 'רובוט': הגיע ילד, שיחק עם ה'רובוט', ופירק אותו... ילדים הם מאד סקרנים, והנה הוא הוריד לו את היד, את הרגל, את הראש, אצלו זה משחק... אבל עכשיו ה'רובוט' לא פועל, והוא כבר לא שווה כלום... כי צריכים לדעת איך 'לשחק' עם הרובוט, ולתת לו לעשות כל מיני דברים, אבל הנה הילד בא ופירק את זה... מה עושים? אם יש אחריות, הולכים את הטכנאי – 'תחבר כל חלק למקומו', וכשהוא מוכן להשקיע – הוא מחבר כל דבר למקומו הנכון, וזה מה שהצדיק עושה, הוא מחבר לאדם את כל החלקים שלו! וראש וראשון – **הבית שלו**; למה? **כי הבית של אדם – זה לא סתם 'חלקים', אלא זה 'חצי' מכל מהותו!**

רבינו הוא זה שמלמד אותנו בעניין שלום–בית, שכשאדם זוכה להתחתן, זה לא שהוא קיבל 'תוספת', אלא **קיבלת את החלק של עצמך ממש! הושלם לך החלק השני שהיה חסר לך עד עכשיו! היית במצור ובמצוק במשך הרבה זמן, ולא ידעת מה חסר לך, והאמת היא – שלא זכית להתחתן... אבל אדם זכה במתנת חינם, הקב״ה עזר לו וזכה להתחתן, אזי עכשיו הוא קיבל את החצי השני של הנשמה שלו!**

מוהרא״ש היה מזכיר תמיד את הפתגם של המגיד ממעזריטש זי״ע על הפסוק (במדבר י, ב) **"עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת כֶּסֶף"** – **'חצוצרות'** היא מילה המורכבת משתי מילים: **'חצי צורות'**; כי כל החיים של האדם הוא צריך להבין שהוא **'חצי צורה'**, וכן בעצמו – הגוף שלו הוא רק **חצי צורה** מהנשמה שלו! בדרך כלל אדם מסתכל על עצמו ב'מראה', וחושב ש'הוא' היינו מה שרואים ב'מראה' – עיניים כאלה, חוטם כזה, פה כזה... אך את הנשמה שלו הוא לא רואה ב'מראה', **ובעצם האדם מחובר משניהם ביחד! אחד בלי השני – לא שווה כלום!** נשמה בלי גוף – מה תעשה בזה העולם, אין לה לאן להיכנס... גוף בלי

נשמה – בוודאי שאין לו מה לעשות, הוא לא מתפקד כלל וכלל... אך כשאדם יודע שהוא עשוי משני חלקים – **"שתי חצי צורות"**, הוא תמיד מנסה לחבר את הגוף והנשמה שלו! לפעמים זה קשה... אדם – טוב לו עכשיו לישון, או סתם לבלות את הזמן... והנה הוא מתעורר – **'אולי כן אעשה משהו בשביל הנשמה שלי!'**... ואז עוד הפעם מגיע הקושי הנ"ל – 'אבל מי יכול... מי יש לו כח לזה'... **אתה תתן יד! תן יד, ותתחיל! תקום! תעשה משהו! תעשה כפי כוחך! אנחנו יודעים שא"א להקים את זה בשלימות, ולכן תן יד, ותדע שגם הצדיק עשה ככה!**

וזהו הלימוד הנפלא שיש פה: משה רבינו, בדבריו אל הקב"ה, הוא לא אמר שכולם לא יכולים חוץ ממנו, אלא הוא כלל את עצמו ג"כ עימהם, והקב"ה אומר להצדיק: **'תן יד! וכשאתה תיתן יד – כולם ילמדו ממך איך צריכים לתת יד, ועי"ז כל המשכן יקום מעצמו – ביחד!'**...

זה מה שמסביר רבינו בתורה ב' הנ"ל, שאדם צריך לחבר את עצמו אל הצדיק, ולא לומר 'מדוע צריכים את זה; אני ג"כ צדיק'... כי נכון שגם אתה צדיק, רבינו אומר בהמון מקומות שיש נקודת צדיק אצל כל אחד, בבחינת (ישעיהו ס, כא) **"וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים"**, אבל מי יגלה לך את נקודת הצדיק שיש בך?!... עליך להתחבר אל הנקודה העיקרית – שרבינו קורא אותה בתורה ל"ד: **ניקוד מלאפו"ם** [שזוהי נקודת הצדיק, בכוונות זה נקרא 'מלאפו"ם', והיא האות ו' עם נקודה באמצעה], מדוע מכונה כך – מלאפו"ם? כי פיו **'מלא פום'** – הוא מלא תמיד בתהילת ה', הפה שלו תמיד מדבר עם הקב"ה – משבח את הקב"ה, מדבר עם הקב"ה; מסביר רבינו שם, שאדם זוכה להיות כמו הנקודה הקטנה שבתוך הוא"ו, דהנה הוא"ו זה הצדיק, כי מדת הצדיק היא המדה השישית – כאות ו', ואתה הנקודה הקטנה שבתוכו, וכשהתחברת עמו – נעשית 'מלאפו"ם', שגם הפה שלך התחיל לדבר עם הקב"ה!

אלו הם הלימודים שמקבלים מהצדיק, שהוא מלמד אותנו איך להחזיק מעמד, ואיך תמיד לעשות את הכל **לתת יד** במה שאנחנו יכולים; מה שלא יכולים – לא יכולים, את זה לא מבקשים מאיתנו, כי **"אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו"** – הקב"ה לא מבקש מה שאנחנו לא יכולים, אבל מה שאנחנו 'כן' יכולים – 'כן' מבקשים!

כי יש אחד שהוא 'חכמולוג', נדמה לו שהוא הגיע למדרגה גבוהה באמונה – 'אני מאמין שהכל מהקב״ה, אז אני אשב על הספה, ולא אעשה כלום, שהקב״ה יעשה את הכל'... לצערנו זו נגיעה של כפירות רח״ל... כי אתה לא מבין את כל התכלית של הבריאה – **הקב״ה עושה את הכל, ובאותו זמן מבקש מאיתנו שנעשה מה שאנחנו יכולים!** וכמו שר' נתן אמר: **״אם הקב״ה יעזור – תזכה לעשות״**; אבל לא שאדם ישב מהצד ויאמר 'ממילא איני לא פועל כלום, אלא רק הקב״ה, אז לא אעשה מאומה'... זה חלק מהערמומיות של הס״מ – היצר הרע, להחליש דעת האדם: 'אתה ממילא לא יכול לעשות כלום, אתה נסית והשקעת כ״כ הרבה, ואתה רואה שעדיין לא הצלחת'...

אבל יכול להיות מאד שמדוע לא הצלחת? כי לא קיימת את מה שרבינו אומר כאן – שלא הבאת את המשכן אל משה... אתה בבית, עשית כמה כלים, אבל זה נשאר כבה... ויכול להיות שעשית ארון, שולחן, מנורה, אבל איפה זה? בבית... אם זה בבית – זה לא פועל כלום! ואף יש איסור בזה, אם יחשוב לבנות מזבח בבית, ולהקריב עליו קרבן... זה איסור חמור מאד! וכן הקטרת קטורת וכו' – זה אסור!

זה מה שפרשת השבוע מלמדת אותנו, איך שכולם הביאו את מה שעשו – אל הצדיק, **״וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה״**, וכולם התאחדו שם! וכל אחד קיבל את החשיבות שלו! יש אדם החושב: 'הרי אני רוצה חשיבות, אבל אם אני אגיע אל הצדיק, נמצא שאני כבר לא חשוב, כי החשיבות אצל הצדיק'... **איזו טעות חמורה זו!** הצדיק יתן לך חשיבות שלא תיארת בחיים שלך! הוא יסביר לך כמה **אתה** חשוב – בלי היישות והנגיעות העצמית של **'אני'** רוצה להיות חשוב... אתה רוצה להיות חשוב? **אתה רוצה להיות דבוק בהקב״ה! כך צריך להיות! ואתה יכול להיות דבוק בהקב״ה! ואם תגיע אל הצדיק – הצדיק ילמד אותך, הוא יראה לך איך אתה חלק מהמשכן!** וכל מה שעשית – אפילו דברים קטנים: תכלת וארגמן וכו', מה שיש לך – תביא את זה למשכן, ותראה מה שנעשה מזה... ויהיה כאילו רשום על זה [בשמים בוודאי זה רשום]: **חוט השני הזה, תולעת השני הזאת, התכלת הזאת, הביא פלוני בן פלוני, זה שלך! ולך יש לך מאד מאד חשוב במשכן! ובלי זה היה חסר!** הצדיק

מראה לך איך אתה באמת חלק מהכלל הגדול!

הצדיק לא מחפש שכולם יתבטלו אליו וכו׳, הרי משה רבינו היה כ״כ בטל ומבוטל כל החיים שלו, הוא היה ענו וסבלן, עד שהוא אמר ׳רבש״ע, ׳וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא״... שזה הניסיון שיש לצדיקים, שלפעמים הקב״ה אומר ׳אגמור עמם, ואעשה אותך לגוי גדול׳, כך אמר הקב״ה למשה רבינו – עם ישראל עשו דברים כאלו, אז אעשה אותך לגוי גדול וכו׳, וכי הצדיק יחשוב ׳אולי ננסה זאת׳? ח״ו! משה רבינו אומר: **״וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא״** – זה לא מעניין אותי בכלל! ואכן זה ניסיון, זה לא דבר קל, נותנים לאדם כבוד – והוא דוחה את זה, וכן הרבה פעמים אצל צדיקים, שבאים ואומרים ׳הצדיק עשה מופתים׳ וכו׳, אבל הצדיק מרגיש שזה לא שייך אליו כלל, כי הקב״ה עושה את הכל, רק הוא מנסה להכנים את האמונה הזאת בנשמות ישראל, שידעו ויבינו את העניין הזה ש**״הוּקַם״** – זה קם מעצמו, אבל זה ע״י שהבאת את זה למשה רבינו... וגם משה רבינו בעצמו נתן יד, כי גם הוא בעצמו לא יכול להקימו, אך הוא נתן את היד – והנה הקב״ה עשה את הכל...

והלימוד העמוק הזה נוגע לכל ענייני החיים, שמצד אחד אדם יקבל כזאת התחזקות לעשות את הכל, ושלא תיחלש דעתו משום דבר שבעולם! לפעמים אדם משקיע ועובד ורואה שזה לא בשלימות... הצדיקים יש להם רצונות מאד מאד גדולים להחזיר את כל העולם כולו בתשובה להקב״ה, אבל זה דברים שהם עושים כפי כוחם – והקב״ה גומר את הכח כפי רצונו, והצדיקים אינם אומרים ׳וכי אחזיר את כל העולם כולו בתשובה? אתחיל קודם עם עצמי׳, כי בוודאי זה כך, אבל באותו זמן שאתה עובד עם עצמך – תן כח והתחזקות ודיבורים טובים לנשמות ישראל! ומה זה יגרום? שהברכה של הקב״ה תחול בזה, ויתקיים **״הוּקַם הַמִּשְׁכָּן״**...

זה הלימוד המונח בתורה זו של רבינו – תורה ב׳, שהיא **״התורה של משיח״**, וכמו שמתחיל רבינו את התורה הזאת: **״כִּי עִקַּר כְּלִי זֵינוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ הוּא הַתְּפִלָּה״**; ורבינו ממשיך כך בכל התורה, וכדבריו הנ״ל באמצע התורה: משה הוא בחינת משיח, כמ״ש (בראשית מט, י) ״עַד כִּי יָבֹא שִׁילֹה״ – ׳שילה׳ בגימטריא ׳משה׳ וכו׳, וכל תפילה שאדם מתפלל זה חלק מהעניין הזה.

מה זאת אומרת? שמשיח צדקנו מחכה לבוא בכל יום בעזרת ה׳, בחינת: **״בכל יום אחכה לו שיבוא״**, ומה יגרום סוף כל סוף שיתגלה משיח? התפילות והמצוות ומעשים טובים שלנו שאנחנו בונים בכל יום, שבזה אנחנו מוסיפים עוד חלק – ׳שַׁיְפָא׳, עוד אבן – לשכינה הקדושה, בונים את השכינה! **והצדיקים לוקחים כל תפילה, כל מצוה, כל מעשה טוב שאנחנו עושים, ובונים בזה את קומת השכינה!** עד שיתקיים – אומר רבינו – מאמרם ז״ל: **׳כַּד חַם גַּבָּהּ׳...**

רבינו מלביש את זה באגדה של רבה בר בר חנה, שהפליגו בספינה, והיה שם דג גדול, אבל חשבו שזה הר ויבשה בתוך הים [שקורין ׳אי׳], והם היו רעבים, והדליקו אש ע״ג הדג כדי לבשל, ומה קרה פתאום? הדג הרגיש משהו בגב שלו, הוא קם והכל התחפך... ׳וְסַבְּרִינָן יַבְּשְׁתָּא הִיא׳ – עלינו על הדג הזה – זה הצדיק, וחשבנו שזה יבש, מסביר רבינו: אנחנו מתפללים כ״כ הרבה על הגאולה – שנים ע״ג שנים, ולא רואים את הישועה, ולפעמים אדם חושב שהוא ראה הפוך ח״ו, אז **״סברינן יבשתא היא״**, שזה יבש לא שוה שום דבר מה עשיתי כבר לא התקבלו התפילות שלי... **אך באמת, אין דבר כזה שתפילה של אדם לא מתקבלת! בעבודת ה׳, אפילו אנחה שאדם עושה, מחשבה טובה שאדם חושב, זה לא נאבד! רק אתה לא זכית עדיין לראות מה זה פעל, אבל זה נשמר ב׳כספת׳ מאד מאד חזקה ובטוחה שאף–פעם לא ילך לאיבוד! והניסיון שלך הוא להאמין באמת שעשית משהו, ולא לומר ׳אה, לא שווה כלום״...**

וזו לשון רבינו בעניין זה: **״וּכְשֶׁאָנוּ רוֹאִים אֹרֶךְ הַגָּלוּת, וּבְכָל יוֹם אֲנַחְנוּ צוֹעֲקִים אֵלָיו וְאֵינָם נוֹשָׁעִים, – וְיֵשׁ מֵעַמֵּנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁטּוֹעִים, חַס וְשָׁלוֹם, בְּלִבָּם, שֶׁכָּל הַתְּפִלּוֹת הֵם לָרִיק, אֲבָל בֶּאֱמֶת כָּל הַתְּפִלּוֹת – הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הֵם מַעֲלִים אוֹתָם, וּמְקַיְּמִים אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: ״וַיָּקָם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן״. וּמַעֲלִין כָּל שַׁיְפָא וְשַׁיְפָא לְדוּכְתֵּיהּ, וּבוֹנִין קוֹמָתָהּ שֶׁל הַשְּׁכִינָה מְעַט מְעַט, עַד שֶׁיִּשְׁתַּלֵּם שִׁעוּר קוֹמָתָהּ, אָז יָבוֹא מָשִׁיחַ, דָּא מֹשֶׁה, וְיַשְׁלִים אוֹתָהּ, וְיָקֵים אוֹתָהּ בִּשְׁלֵמוּת**; רבינו מגלה כאלו נוראות כאן! שכל מילה של תפילה מכל הדורות – ממשה רבינו וגם מלפני־כן [כי נשמת משיח היתה לפני בריאת העולם] – כל תפילה הצדיקים מעלין

אותה! אבל יש תועים, חושבים שזה בבחינת **״יַבֶּשְׁתָּא״** – זה יבש... ׳מה כבר אני עושה... מה שווה׳...

אבל מתי יראו? **״כַּד חָם גַּבָּהּ״** – כשתתחיל לבשל, אזי אם תוריד את המאכל לפני הזמן – זה לא ראוי לאכילה [יש מושג בהלכות שבת של ״מאכל בן דורסאי״ – שליש בישול, שזה היה גנב שלא היה לו זמן לבשל, כי הוא היה צריך כל הזמן לרוץ ולברוח מחמת שחיפשו אותו, אז הוא היה מבשל קצת וברח... אבל איזה טעם יש לזה?.. צריכים לחכות עד שיתבשל לגמרי...], ו**״כד חם גבה״** – כשיהיה מבושל כמו שצריך, אזי **״אתהפיך״** – מסביר רבינו: הכל יתהפך! מה הכוונה? יראו ויבינו שֶׁמַּה שאתה חשבת שזה יבש ולא פועל כלום, הנה אתה רואה מה יצא כאן, יצא דג נפלא, שזה רומז להצדיקים הקדושים, וכמו שמוהרא״ש מסביר ב׳שפת הנחל׳: דג אלו הצדיקים, כי ד״ג הוא אותיות ד׳ וג׳, רמז שהצדיק תמיד דבוק בדברים עליונים!

הכלל, סוף כל סוף אדם יזכה לראות שהכל מתהפך, אתה תראה איזו שמחה תהא! תראה איך התפילה שלך והאנחה שלך – הביאה את הגדולה! אבל לזה צריכים הרבה מאד התחזקות, שאדם לא יפול לחלישות הדעת ׳אבל מה אני אעשה?... הצדיק יעשה כבר בשבילי׳... אבל רבינו מאיר את עינינו כאן, **שזה כל סוד הגאולה!**

ותמיד נזכור שיש לנו רבי כזה שהוא מביא אותנו ל׳תחילת הבריאה׳, הוא מחזיר אותנו כביכול לעניין של ׳אדם קדמון׳, שזה ביטוי המוזכר בספרי קבלה, ומרמז על דברים מאד מאד עליונים, אבל לאנשים פשוטים כמונו – ״אדם אדמון״ זה אדם הראשון לפני חטא עץ הדעת, שאז הוא היה היופי של הבריאה, יציר כפיו של הקב״ה, שלא יכול להיות יותר יפה ומושלם מזה – הקב״ה יצר אותו, עשה אותו וברא אותו, הכנים בו נשמה, אז לא יכול להיות דבר יותר מושלם מזה... רק מה? גם היה נחש מולו, ויש לו ניסיון, ואז היתה הירידה... אבל אם הקב״ה ברא איזה דבר – מוכרח להיות שהדבר הזה נשאר קיים לנצח! הקב״ה לא בורא דברים שאח״כ נגמרים...

אז ״אדם קדמון״ זה אדם לפני החטא, ורבינו אמר: ׳**כשכל הנשמות הלכו לעץ הדעת – הנשמה שלי לא הלכה!**׳ זו שיחה כ״כ נוראה! רבנו אמר שהנשמה שלו לא הלכה לעץ הדעת, הרי שנשארה נשמה כזאת של ״אדם קדמון״, ואנחנו – שרוצים להיות

נמנים על מקורבי רבינו, להיות מקורבים לרבינו, שאנחנו נחבר את עצמנו, נביא את כל מה שיש לנו אל רבנו, רבנו מחזיר אותנו לשם! כל אחד כפי מה שהוא עושה! **כשאדם זוכה באמת לבטל את עצמו לגמרי ולהכנים בעצמו הלימודים של רבינו הרי הנה הוא שם!**

אלו דברים, כמובן, דקים מאד, אבל זהו האור של רבינו, שרבנו אמר ״**ביני לבין משיח אין הפרש רק שאצלי יש בחירה וניסיון**״ – זה ׳ברסלב׳... זה ׳רבנו׳... וכן בכל דור ודור, שישנם כל מיני ניסונות – ׳מה זה צריך להיות... בסדר, אני כבר מקורב לרבינו׳... אבל העיקר שאדם יגיע לכזה ביטול שהוא לא–כלום, הוא מבין ש׳כל החיות שלי זה הלימודים של הצדיקים׳ שהם מלמדים אותנו איך להחזיק מעמד בכל ענייני החיים, בלי יוצא מן הכלל!

הדברים שאנחנו מדברים הם בכלליות, אך הם שייכים בכל פרט ופרט של החיים: בלימוד התורה, בתפילה, בקיום מצוות מעשיות, צדקה וחסד, להתחתן, לבנות בית, שלום־בית, הכל! הכל תלוי בעניין הזה – ״**וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה**״, ״**וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן**״, ואתה לא מאבד שום חשיבות מזה! שהנה הבאת, איבדת חשיבות? **עכשיו קיבלת חשיבות!** עכשיו אתה חלק מהמשכן הקדוש הזה! ומשה רבינו רק מחבר אותך... אין הכוונה שמשה רבינו עומד פה בתור ה׳דיקטטור׳ ח״ו, אלא הוא מחבר אותך! הוא לקח את ה׳רובוט׳ הנ״ל, חיבר אליו את כל החלקים, ועכשיו הוא מתפקד טוב ועושה כאלו דברים נפלאים עד שלפעמים עושה דברים יותר מבן־אדם רגיל... למה לוקחים ׳רובוט׳? כי הוא עושה דברים שבן־אדם לא יכול לעשות כפי כוחו הגשמי...

זה מה שאדם מקבל מהצדיק, שהצדיק מחבר לו את כל החלקים שלו, והדבר הראשון הוא מחבר אותו – הרי אתה ׳**חצי צורה**׳, אתה רק ׳**חצי**׳! הנשמה והגוף שלך הם בשני מקומות נפרדים, וכמו שפעם התבטא רבינו: ״הנה מלאך, הנה גלח (כומר)״ ח״ו... כלומר, הנה יש לך רצונות טובים, והנה לא... לחבר את שני החלקים של הגוף והנשמה – זה לא דבר קל, הנה הוא עובר כל מיני זמנים שהוא מרגיש יותר התעוררות, אבל כשהוא נופל – הוא לא מרגיש כלום... והצדיקים מחברים אותנו – את הגוף והנשמה, מלמדים אותנו שזו השלימות, אל תחשוב שאתה ׳**נחות דרגא**׳ בגלל הגוף שלך, וכמו שיש אדם שחושב ׳אם

אני באמת איש כשר, עלי לבעור תמיד בתשוקה, וללמוד בהתמדה בלי הפסק׳ וכו׳, **אבל הצדיקים מלמדים אותנו שזה לא ככה! אלא ׳אתה יש לך גוף? אתה צריך להתמודד עם הגוף! צריכים לאכול, לישון, לפרנס וכו׳, ולחבר את הכל אל הנשמה שלך! אין שום סתירה ביניהם! ואדרבה זו השלימות! זו השלימות של הגוף וחשלימות של הנשמה – שניהם ביחד! זה נקרא ׳דבר שלם׳!**

זה כל העניין של ׳**חצי צורות**׳, וזהו העניין של ׳**מחצית השקל**׳ שהוא ענין ימים אלו, שזוהי השלימות – לחבר את שני החצאים! ולזכור תמיד שאם זה ״חצי״ – מוכרח שיש ״דבר שלם״, כי ׳חצי׳ נקרא רק כשיש ׳דבר שלם׳, כי אם אין דבר שלם – לא שייך להגיד ׳חצי׳, ׳חצי׳ ממה?... אם מדברים מ׳חצי׳ היינו חצי ״דבר שלם״, וזה מה שהצדיקים מלמדים אותנו – שאנחנו ׳חצי׳ מ׳דבר שלם׳, **הנשמה והגוף שלנו הם שני חצאים שהולכים ביחד!**

וכשאדם זוכה להתחתן – אז הוא מקבל זאת בכפלים, כי היה חסר לו עדיין ׳חצי׳ מהכל – חצי מהגוף וחצי מהנשמה, ועכשיו הוא מקבל את הכל... ואם אדם היה מעריך את זה ומבין את זה, הוא תמיד יתן תודה להקב״ה, ויחשיב את זה כ״כ, ויזהר בכל מיני אפנים רק לבנות את זה יותר ויותר!

וגם אם נגיד קרה איזה משהו – זה בסדר, לוקח משה רבינו את הלוחות ושובר אותן, והקב״ה אומר ״**יישר כח ששברת!**״ ומה גרמה השבירה הזאת? שכחה; תשכח מה שהיה! ׳אבל שכחתי כבר שלשום, לפני שבוע, עוד הפעם אני צריך לשכוח?׳... **כן! בכל פעם זו עבודה מחדש! אתה מתחיל מחדש, תשכח, תמחק את הכל!**

וזה בדיוק כמו שעשית עבודה מחשב, והנה אתה קורא את זה ואינך מרוצה מזה, מה עושה? לוחץ את כפתור המחיקה ומוחק את זה... ומה תעשה עכשיו? תעשה משהו אחר – אבל עם ניסיון, עכשיו תדע לעשות משהו יפה...

זה קורא הרבה אצל אלו שעושים גרפיקה, וכי אדם עושה את זה ברגע אחד?... צריך הרבה לעבוד על זה! למה משלמים על זה כ״כ הרבה? כי אדם עובד על זה הרבה, הוא עשה כמה מיני סוגים של עבודות, וזה לא יצא בדיוק כמו שצריך אז הוא מוחק את זה... אבל כשהוא מחק את זה, הוא קיבל עוד שכל מה לעשות, והדבר החדש כבר לא יהיה עם החיסרון

הזה... וכך עוד הפעם ועוד הפעם עד שיצא דבר מושלם!

זה החיים של האדם – שאדם מוחק!

בהלכות שבת יש הלכות של מחיקה, וכשם שאסור לכתבו כן אסור למחוק, אך עיקר החיוב של מחיקה זה רק אם זה ע״מ לכתוב, משא״כ מחיקה שהיא לקלקל – זה לא נחשב ל״מלאכת מחשבת״, ורק אם המחיקה היא ע״מ לכתוב – זו נקראת 'מחיקה', וכך הוא בכל החיים: מתי נקראת המחיקה בתור 'מלאכה' – שהיא ״מלאכת מחשבת״? העניין של ״מלאכת מחשבת״ מוזכר המון בפרשיות אלו, וכן בפרשת השבוע – שבנו את המשכן, וזה באמת כל הל״ט מלאכות של שבת, מתי זה נקרא? מחקתי, וזהו?... זרקתי את זה לפח?... **לא! מחקתי כדי שאכתוב חדש!** זה מה שמקבלים מהצדיקים – שמוחקים ע״מ להשתפר ולעלות יותר!

זה הסיום של **ספר שמות**, שזה כבר החלק השני של חמשה חומשי תורה, שמסתיים עם העניין הזה של ״**בניית המשכן**״; היינו בבריאת אדם הראשון, התחלנו ״בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ״, היתה בריאת שמים וארץ וכו', ואח״כ אדם הראשון נברא ביום שישי, ואח״כ סיפור עץ הדעת והנחש וכו', אח״כ נח והמבול – שהיתה מחיקה וכו', וכן 'דור הפלגה' וכו', ואח״כ הגיעו האבות הקדושים – אברהם יצחק ויעקב, עם ישראל ירדו למצרים, והכל זו ״ירידה לצורך עליה״, והנה משה רבינו הגיע – שזה כבר **תחילת ספר שמות** – והוציא אותנו ממצרים, היה קריעת ים סוף וקבלת התורה, והנה החומש הזה מסתיים ב״**בנין המשכן**״:

איך בונים את המשכן? מביאים את המשכן אל משה! תביא את המשכן למשה, ותראה שכל מה שעברת – מ״בראשית״, מהיום הראשון שנברא [שבעצם זה יום שישי שבו אדם הראשון נברא] – משה רבינו יראה לך שאכן נפלו חלקים, אבל משה רבינו יחבר את זה הכל חזרה! עכשיו תראה איך שזה ״קומת השכינה״, שאת זה נראה בעזרת ה' בקרוב בביאת משיח צדקנו!

הקב״ה יעזור שנזכה באמת להיות מקורבים לצדיקים תמיד, ושנראה לראות בבנין השכינה הקדושה בביאת המשיח בגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳
יחזקאל שרגא נ״י ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלטי״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון:052-7691732